

**A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNY, BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI,
MAGATARTÁSI NEHÉZSÉG MEGJELENÉSE AZ INTÉZMÉNYI
DOKUMENTUMOKBAN**

Összeállította:

Lugosiné Neumann Márta gyógypedagógus, szaktanácsadó

Pothárné Gárdonyi Ágnes gyógypedagógus, szaktanácsadó

TANULÓI NYILVÁNTARTÁS

Köznevelési tv. 44. §

(5) A (3) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti nyilvántartás (a továbbiakban: tanulói nyilvántartás)

a gyermek, tanuló

i) sajátos nevelési igénye, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézsége tényét

tartalmazza

BEÍRÁSI NAPLÓ

20/2012. EMMI rendelet 95. §

(1) Az iskolába felvett tanulók iskolai nyilvántartására beírási naplót kell vezetni.

(5) Ha az iskola beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vagy sajátos nevelési igényű tanuló nevelését, oktatását is ellátja, a beírási naplóban fel kell tüntetni a szakvéleményt kiállító nevelési tanácsadói feladatot, a szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény, nevét, címét, a szakvélemény számát és kiállításának keltét, az elvégzett felülvizsgálatok, valamint a következő kötelező felülvizsgálat időpontját.

(9) A beírási napló tartalmazza

a) a tanuló

ai) sajátos nevelési igényére vonatkozó adatait

TÖRZSLAP

20/2012. EMMI rendelet 99. §

(4) Ha az iskola sajátos nevelési igényű tanuló nevelés-oktatását is ellátja, a törzslapon fel kell tüntetni a szakvéleményt kiállító szakértői bizottság nevét, címét, a szakvélemény számát és kiállításának keltét, a felülvizsgálat időpontját.

BIZONYÍTVÁNY

A Bizonyítványba a jogi szabályozás nem ír elő SNI, BTM tanulókra vonatkozó beírási kötelezettséget.

A szakértői vélemény alapján egyes tantárgy(ak) értékelése, minősítése alóli felmentés záradéka megegyezik a **20/2012. EMMI rendelet 1. mell. II. záradékával:**

A mentesítés okát nem kell bejegyezni.

A tantárgyi felmentésről a szakértői vélemény törzsszámára hivatkozva évente igazgatói határozatot kell hozni.

Az együttnevelt enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a tantárgyak megnevezése a Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára 5-8. évfolyam alapján történik.

Tanulásban akadályozott (F70) tanulók esetén az eltérő tanterv alapján a 7.-8. évfolyamon fizika, kémia és biológia tantárgyból (is) eltérő, lényegesen alacsonyabb tantárgyi ismeretanyaghoz kapcsolódó követelményeket kell teljesíteni. Esetükben az értékelésnél az törzslap és bizonyítvány dokumentumokban az eltérő követelmények alapján, egy tantárgyként, természetismeretből kell érdemjegyet, osztályzatot adni.

Idegen nyelv tanulását 7. évfolyamtól javasolja az eltérő kerettanterv, értékelni, minősíteni is csak ettől az időponttól, az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kerettantervi követelményei alapján lehet.

Hiányzások dokumentálása

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt az intézmény saját alkalmazásában álló gyógypedagógus, konduktor, ennek hiányában utazó gyógypedagógus, konduktor látja el. A sajátos nevelési igényű tanulók számára kötelező tantárgyi foglalkozásokról való igazolatlan távolmaradást a gyógypedagógus/konduktor a hiányzás napján jelenti az intézmény házirendjében szabályozott módon.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

20/2012. EMMI rendelet 11. §

(1) A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

b) iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza, figyelemmel ... a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve* rendeletértékű forrásban foglaltakra.

(A tantárgyi tartalmak és követelmények módosítását ennek figyelembe vételével lehet elvégezni.)

EGÉYNI MUNKAREND

20/2012. EMMI rendelet 75. §

75. § (1) Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

TANMENET, TEMATIKUS TERV

- Használatukat törvény, rendelet nem írja elő, ezért nincs külön szabályozás a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra sem
- Nem váltják ki az egyéni fejlesztési tervet, mert osztályra/témakörre készül, az egyéni szükségletek korlátozottan jeleníthetők meg benne.
- A dokumentumok jellegéből adódóan csak a tananyagrészek módosítása, csökkentése, kisebb egységekre bontása stb. tud megjelenni pl. "Sajátos nevelési igény" címszó alatt. Ilyen lehet, ha egy tanuló a geometriai tananyagrészt osztályozása alól felmentett, ha egyes tananyagrésznél több vagy speciális eszközre van szüksége. Ehhez nagyon jó segítséget nyújt a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve*.

ÓRATERV, TANÍTÁSI TERVEZET

- Megjeleníthető benne a sajátos nevelési igényű tanuló segítségét jelentő differenciálás, eszközhasználat, eltérő megközelítés, eltérő követelményszint, külön a számára készített feladatlap, eltérő házi feladat stb. Ennek alapja az egyéni fejlesztési terv, illetve az egyéni előrehaladású nevelés oktatás esetében ajánlott egyéni tanulási terv .

KÖTELEZŐ EGÉSZSÉGÜGYI ÉS PEDAGÓGIAI CÉLÚ HABILITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS TANÓRAI FOGLALKOZÁS

20/2012. EMMI rendelet 138. §

(5) Az általános iskola felső tagozatán - a nevelőtestület döntése alapján - a rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások legfeljebb ötven, a közép fokú iskolában legfeljebb hetvenöt százaléka a sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozására, a tantárgyi követelmények eredményes teljesítését szolgáló felzárkóztatásra is fordítható. A nevelőtestület az erre irányuló döntését félévenként köteles felülvizsgálni, és a tanuló fejlődésének ismeretében megerősíteni vagy módosítani.

A döntésről és felülvizsgálatáról dokumentáció készül.

Amennyiben az együttnevelő intézmény nem a KRÉTA/MOZA felületeket használja, a sajátos nevelési igényű tanuló Egyéni fejlődési lap Külívén, a 4. oldalon az Útmutató alatt tanévenként jelezni kell, hogy a rehabilitációs foglalkozások mellett heti hány órában kapott felzárkóztató foglalkozást.

Javaslat ennek beírására:

202.../202... tanévben heti óra felzárkóztató foglalkozáson is részt vett.

ÉS PEDAGÓGIAI CÉLÚ HABILITÁCIÓS ÉS REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁS - EGYÉNI FEJLŐDÉSI LAP

Amennyiben az együttnevelő intézmény nem KRÉTA/MOZA felületet használ:

20/2012. EMMI rendelet 139. §

(2) A többi tanulóval együtt oktatott tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja.

KÜLÍV

- Rendelni a Pátria Nyomdától lehet:
Külív: **A.Tü.356. r. sz.**
Betétív: **A. Tü.357. r. sz.** (fénymásolható)
- A Külív vezetése az osztálytanító/osztályfőnök feladata (Külív 4. oldal 5. pont), a gyógypedagógus tud segíteni a kitöltésében, vezetésében
- Egyéni fejlesztési tervet, fejlesztést lezáró értékelést, pedagógiai véleményt javasolt ebben tartani

BETÉTÍV

- A Betétív vezetése a gyógypedagógus munkájának része.
- Amennyiben az SNI tanulót több gyógypedagógus/konduktor fejleszt, külön-külön Betétívet kell használni.
- A Fejlesztési terület megnevezése lehet:
 - Pszichés fejlődési zavar (F81, F82, F83, F90)
 - Nyelvi fejlődési zavar (F80)
 - Hallássérülés (H...)
 - Látássérülés (H...)
 - Autizmus spektrum zavar (F84)
 - Mozgáskorlátozottság (G... és/vagy M...)
 - Értelmi fogyatékoság (F70, F71)
- A gyógypedagógus minden szakját beírjuk a végzettséghez.
- Csoportos foglalkozás esetén a Betétívnek iktatószámot célszerű adni, a csoport tagjainak Külívében adott tanévhez így bejegyezhető:
Fejlesztés a ikt.sz. Betétíven.
- A fejlesztés tartalma: amit azon a foglalkozáson fő fejlesztési célként határozzunk meg.
Pl: Vizuális és auditív figyelem és emlékezet fejlesztése, Gondolkodási műveletek fejlesztése, tevékenységi kör bővítése, Nyelvhasználat, helyesírási készség fejlesztése stb.

Kerülendő a túl általános megfogalmazás: pl. Kognitív képességek fejlesztése, Mozgásfejlesztés stb.

- A foglalkozás módszereit, eszközeit nehéz a rendelkezésre álló helyre beírni. Ez akkor releváns, ha kifejezetten az eszközhasználat, segédeszköz tanítása cél (ceruzafogás, egyensúly fejlesztés tölcserhintával stb.).
- Fejlesztés megkezdésekor javasolt:
 - Kapcsolatfelvétel. A gyermek/tanuló megfigyelése a csoportban/tanórán (Amennyi a pedagógiai diagnosztikához szükséges)
 - Pedagógiai diagnosztikus mérés. (Több foglalkozáson keresztül)
- Megjegyzés rovatba írjuk a gyógypedagógus, utazó gyógypedagógus vagy a tanuló távollétét, tanítás nélküli munkanap miatt elmaradt foglalkozást, illetve minden fontos, a rehabilitációs foglalkozást érintő bejegyzést.

SNI FEJLESZTÉSI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA, DOKUMENTÁLÁSA

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A szegregált gyógypedagógiai és az integráló intézmények sajátos nevelési igényű tanulóinak, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók alapvető dokumentuma, amelynek tartalmát, javaslatait, előírásait kötelező érvénnyel kell betartani (pl. felmentés tananyagrészek, tantárgyi értékelés alól, segédeszközök használata, meghosszabbított felkészülési, beszámoltatási idő stb.)

Javasolt a benne foglaltak elolvasását, megismerését, tudomásul vételét az érintett osztályfőnökkel, tanítókkal, szaktanárokkal aláírni.

EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV (EFT)

20/2012. EMMI rendelet 139. §

(1) A nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és a végrehajtásában közreműködő pedagógus évente legalább két alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét.

A sajátos nevelési igényű tanuló szakértői véleménye, az őt tanítók team megbeszélése nyomán készül a gyógypedagógus **együttműködésével**.

Az **egyéni fejlesztési terv** alapja a szakértői vélemény és a tanév eleji diagnosztikus pedagógiai mérés, a sajátos nevelési igényű tanulót tanítók team megbeszélése. A szakértői vélemény megállapításait és a "sajátos fejlesztési feladatokat" adott tantárgy szempontjából kell értelmezni.

PÉLDA

Verbális emlékezeti gyengeség, figyelemzavar esetén egy hosszú vers megtanulására több időt kell, hogy kapjon, ugyanakkor fejleszteni kell a lényegkiemelést, a vizuális memóriát, szómagyarázatot, szövegértelmezést, nehéz kifejezések olvastatását, kimondását stb., mert ezek segíthetik a kötött szöveg megtanulását. Szöveges tananyag feldolgozási nehézséget is okoznak az említett gyengeségek, ezekre is sokféle fejlesztő feladatot, megközelítést lehet találni.

- meghosszabbított felkészülési és beszámoltatási idő
- írásbeli számonkérés kiváltása szóbelivel
- képszerű gondolkodás erősítése
- olvasási, szövegértési készségfejlesztés
- lényegkiemelő készség fejlesztése
- verbális-vizuális memóriafejlesztés
- fogalmak, kifejezések értelmezésének, használatának fokozott segítése stb.

Az egy tanulóra az öt tanító pedagógus teamnek egy egyéni fejlesztési tervet kell készíteni, ennek alapja a gyógypedagógus és a betanítók közös eset- és team megbeszélés. Itt körvonalazódik, hogy az egyes tantárgyak tanulásában milyen problémát okoz a sérülés, fogyatékoság. A megbeszélésen felmerülő problémákat, nehézségeket a gyógypedagógus át tudja fordítani részképességekre, fejlesztendő területekre, és a fentebb felsoroltakhoz hasonlóan tud javasolni területeket, fejlesztő játékokat, feladatokat, eltérő tanulásszervezési módokat, hosszabb felkészülési időt stb. A tanító, szaktanár ismeri a kerettantervi tartalmakat, követelményeket. Az SNI tanuló ismeretfeldolgozását, készség- és képességfejlesztését a két szakterület közös tudása nyomán lehet az egyéni fejlesztési tervben megjeleníteni.

A tanmenethez, óravázlathoz, tanítási tervezethez hasonlóan az egyéni fejlesztési terv formátumát, a megjelenített tartalmakat sem szabályozza a törvény. Célszerű az alsó és felső tagozatos tanítók, tanárok szakmai konszenzusa alapján egységes formátumot kialakítani a könnyebb áttekinthetőség, használhatóság érdekében.

A sajátos nevelési igény típusai nagyon eltérők. Az egyéni szükségletek feltárásában segít a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve* rendeletértékű forrás. Itt sérülési területenként jelennek meg az SNI tanulók jellemzői, iskolai fejlesztésük elvei, differenciált oktatásuk jellemzői. Egységes elvek mentén részletezi az integrált oktatás céljait, követelményeit.

Használatát, figyelembe vételét a Köznevelési törvény **21. § (11)** kötelező jelleggel előírja.

A TANULÓ EGYÉNI ADOTTSÁGÁHOZ, FEJLETTSÉGÉHEZ IGAZODÓ EGYÉNI ELŐREHALADÁSÚ NEVELÉS ÉS OKTATÁS

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

- **2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről**

4. § 41.

egyéni előrehaladású nevelés és oktatás:

a sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető, a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást biztosító nevelési-oktatási forma.

- **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról**

6. Pedagógiai program

11. § (3)

A sajátos nevelési igényű tanuló részére, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást engedélyez.

Az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak a tanulmányi követelményeket teljesítenie.

Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb - az e bekezdésben foglalt kivétellel - a negyedik évfolyam végéig tarthat.

A súlyos és halmozottan fogyatékos tanuló esetében az egyéni előrehaladású nevelés és oktatás a fejlesztő nevelés-oktatás teljes időtartamára engedélyezhető.

- **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról**

30. A kötelezően használt nyomtatványok

101. § (6) c)

Az értékelő naplórész

c) a tanult tantárgyakat és azok értékelését havi bontásban, valamint a félévi és év végi szöveges értékelését, osztályzatait, tartalmazza.

EGYÉNI HALADÁSI ÜTEMTERV

- A Szakértői Bizottság által meghatározott évfolyam végére kell elérni a tantárgyi minimum követelményeket. Ez többnyire a 4. évfolyamot jelenti, de előfordulhat ettől eltérő javaslat is.
A tanuló egyéni haladását rögzítő dokumentum az Egyéni haladási ütemterv.
- Az Egyéni haladási ütemtervet negyedéves időszakokra kell elkészíteni.
- **Értékelés:** szöveges értékelés félévkor és tanév végén, de javasolt az Egyéni haladási ütemterv szerinti ciklusok szerint, negyedévente szöveges értékelés készíteni a tervezett tananyag elsajátításáról. Az értékeléshez ekkor még nem tartozik minősítés. A tanuló bizonyítványába az egyéni előrehaladással oktatott tantárgyhoz felmentve (fm) bejegyzés kerül. A bizonyítvány jegyzet rovatába az egyéni előrehaladású nevelést és oktatást tartalmazó Szakértői vélemény alapján hozott igazgatói határozatra kell hivatkozni az alábbi – lehetséges – minta szerint:

Egy vagy több egyéni előrehaladású tantárgy esetén

„A számú igazgatói határozat alapján ... tantárgy(ak)ból egyéni előrehaladású nevelésben és oktatásban részesül, a ... tantárgy(ak) minősítése alól évfolyam végéig felmentve.”

Valamennyi egyéni előrehaladású tantárgy esetén

„A számú igazgatói határozat alapján valamennyi tantárgyból egyéni előrehaladású nevelésben és oktatásban részesül, valamennyi tantárgy minősítése alól évfolyam végéig felmentve.”

- **Minősítés:** a Szakértői Bizottság által meghatározott évfolyamon félévkor és tanév végén, osztályzattal. Ez egyben a továbbhaladás lehetőségét és az egyéni haladási ütem megszűnését is jelenti, amennyiben az osztályzat tanév végén nem elégtelen.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Az egyéni előrehaladású nevelés-oktatást a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjéről szóló fejezetben¹ kell szabályozni az intézmény által meghatározott módon. Ennek javasolt tartalma:

- Egyéni előrehaladású nevelés-oktatás dokumentumai
- Értékelés és minősítés ideje, formája egyéni előrehaladású nevelés-oktatás esetén

¹ 20/2012. EMMI r. 7. § (1) af)

IGAZGATÓI HATÁROZAT

- Az egyéni előrehaladású nevelés-oktatásról igazgatói határozatot kell hozni
- A határozatban hivatkozni kell a szakértői vélemény számára és tartalmára
- A határozatot az egyéni előrehaladású nevelés-oktatás szakértői javaslata után, egyszer kell meghozni, ez érvényes az egyéni haladás teljes kijelölt időszakára
- A határozat egyben igazgatói engedélyt is ad az egyéni előrehaladású nevelés-oktatásra

DOKUMENTÁLÁS A KRÉTÁBAN

Az egyéni előrehaladású nevelés és oktatás időtartama alatt csak szöveges értékelés készül, amelyhez nem tartozik minősítés.

A KRÉTA felületen az alábbi képernyőkép szerint kerül rögzítésre az egyéni előrehaladású nevelés és oktatás:

1. Tanuló adatai oldal
2. Felmentések linkre kattintani
3. „Felmentés felvitele” felnyíló ablakba kell az adott tanulóra/tantárgyra vonatkozó adatokat felvinni

Beérkező levelek (8) - agnes.gard... Beérkező levelek (570) - aranyzf... KRÉTA Iskolai Alaprendszer e-Tanker Köznev. tv. - 2011. évi CXc. törvé...

klk038491001.e-kreta.hu/Tanulo/Tanulo

0384 Tanulói adatok [004.09.07.]

Alapadatok
Elérhetőségek
Igazolványok
Belépési adatok
Jogviszony
Gondviselők
Tanúgy
Szociális
SNI / BTMN
Értékelések
Felmentések
Közösségi szolgálat
Záradékok

+ Új

Tantárgy

Felmentés felvitele

Tantárgy *	<input type="text"/>
Tanóra látogatása alóli felmentés	☐
Értékelés alóli felmentés	☐
Szövegesen értékelhető	☐
Felmentés oka *	<input type="text"/>
Kezdete *	<input type="text"/>
Vége	<input type="text"/>

MENTÉS MÉGSE

MENTÉS MÉGSE

17°C Többnyire napos 10:38 2023. 06. 13.

